

Warszawa, 21 kwietnia 2023 r.
KRASP/65/2023Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu07 8217 1115
DS. 175.172.2023
25.04.2023

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr SPS-WP.020.62.4.2023 z 24 marca 2023 r. w załączeniu przesyłam opinię Politechniki Morskiej w Szczecinie dotyczącą rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o czasie pracy na statkach żeglugi śródlądowej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.62.6.2023

Data wpływu 25.04.2023 r.

Z wyrazami szacunku,

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352

biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Rektor Politechniki Śląskiej

president@krasp.org.pl

POLITECHNIKA MORSKA W SZCZECINIE
Dział Spraw Morskich i Praktyk
ul. Wały Chrobrego 1–2 70-500 Szczecin
telefon (+48) 91 4809519, 4809518
www.pm.szczecin.pl, e-mail:rm@pm.szczecin.pl

Szczecin, 20.04.2023

Przewodniczący
Konfederacji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Pan prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk

Politechnika Morska w Szczecinie przedstawia opinię w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o czasie pracy na statkach żeglugi śródlądowej.

Po zapoznaniu się z przesłanym dokumentem należy stwierdzić, że nie ma możliwości stwierdzenia zgodności projektu ustaw z dokumentem źródłowym w tak krótkim czasie, ze względu na jego objętość oraz brak oficjalnego tłumaczenia na język polski.

Projekt ustawy przewiduje bardzo wysokie wymagania niezbędne do uzyskania kwalifikacji na poszczególnych poziomach kompetencji. Długi czas niezbędny do uzyskania kolejnego świadectwa kwalifikacji może bezpośrednio przełożyć się na braki kadrowe w sektorze żeglugi śródlądowej i brakiem możliwości spełnia wymagań art. 35 ust. 1 „Statek musi mieć załogę, której skład i kwalifikacje zapewniają bezpieczeństwo żeglugi”.

W art.35b.1. zaburzony został system gradacji stopni kwalifikacji. Należy dokonać zmiany w pkt. 1 i wprowadzić zapis w brzmieniu:

1) na poziomie podstawowym:

- a) unijne świadectwo kwalifikacji praktykanta żeglugi śródlądowej,
- b) unijne świadectwo kwalifikacji młodszego marynarza żeglugi śródlądowej.

Taki zapis jest spójny z pozostałą treścią ustawy i stosowanym stopniowaniem kwalifikacji.

Art. 35b.2 wskazuje, że do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji praktykanta żeglugi śródlądowej jest wymagane posiadanie umowy o praktyki zawartej przez wnioskodawcę z armatorem. Zważywszy na fakt, iż *kwalifikacje to zestaw efektów uczenia się w zakresie*

wiedzy i umiejętności, których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez upoważnioną do tego instytucję, należy jednoznacznie stwierdzić, że podpisana umowa o realizację praktyk jest jedynie dokumentem potwierdzającym możliwość realizacji praktyki u danego armatora, jednak nie potwierdza nabycia ani nie nadaje ona kwalifikacji. Należy również dodać, że na stanowisko praktykanta ustawa nie wymaga nawet podstawowego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statkach.

W art. 35b.4. zastosowano zapis

4. Do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji marynarza żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

1) ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia trwającego co najmniej dwa lata i obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu operacyjnego oraz odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 90 dni
albo

3) przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia posiadanie:

a) co najmniej pięcioletniego doświadczenia zawodowego lub

b) co najmniej 500 dni doświadczenia zawodowego na statku morskim jako członek załogi pokładowej, lub

c) ukończonego szkolenia zawodowego trwającego co najmniej trzy lata

– oraz ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu operacyjnego trwającego co najmniej dziewięć miesięcy i odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 90 dni.

Zastosowanie w przywołanym przepisie prawnym spójnika „**albo**” powinno oznaczać alternatywę wykluczającą i mieć charakter rozłączny. Jednakże konstrukcja zapisu całego artykułu 35b.4 sugeruje czytanie łączne, wskazujące, że aby ukończyć zatwierdzony kurs szkoleniowy przywołany w pkt. 1 należy przed przystąpieniem do niego spełnić warunki pkt 3. Dodatkowo wstawienie konstrukcji dopełnienia wymagań oddzielonej myślnikiem po spójniku „**oraz**” nie pozwala na określenie czy zapis dotyczy całości ustępu 4 czy tylko pkt. 3 w ust. 4.

Powyższy schemat zapisów ustawy zastosowano w całym dokumencie. Długość zapisów, brak wyraźnego rozdzielenia powoduje możliwość różnego interpretowania. Przykładem może być art. 35b.7 kwalifikacje kapitana żeglugi śródlądowej.

7. Do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji kapitana żeglugi śródlądowej jest konieczne spełnienie jednego z poniższych wymagań:

1) ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu zarządzania trwającego co najmniej trzy lata, odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia lub po jego ukończeniu praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 360 dni oraz posiadanie świadectwa operatora radiowego
albo

4) posiadanie przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia co najmniej pięcioletniego doświadczenia zawodowego lub co najmniej 500 dni doświadczenia zawodowego na statku morskim jako członek załogi pokładowej lub ukończonego przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia zawodowego trwającego co najmniej

trzy lata, ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadające im wiedzę i umiejętności dla poziomu zarządzania trwającego co najmniej półtora roku, odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 180 dni, a po ukończeniu tego programu odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 180 dni oraz posiadanie świadectwa operatora radiowego.

W punkcie 1 ust. 7 ustawodawca wymaga ukończenia 3-letniego zatwierdzonego programu szkolenia i 360 dni praktyki pływania wykonanej po szkoleniu w nieograniczonym czasowo terminie.

Ale już w pkt. 4 ust. 7 pomimo, iż prawodawca wymagał wcześniej 500 dni praktyki pływania na statkach morskich albo pięcioletniego doświadczenia zawodowego (nota bene nie określono w dokumencie zakresu doświadczenia zawodowego, co sugeruje dowolność w tym zakresie) albo ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia zawodowego trwającego co najmniej trzy lata, prawodawca nakazał wykonanie praktyki pływania w podziale na 180 dni w czasie realizacji szkolenia i 180 dni po szkoleniu. Dodatkowo zastosowanie spójnika przeciwstawnego „a” w zapisie *„pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 180 dni, a po ukończeniu tego programu odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 180 dni”* sugeruje odmienności obu praktyk.

Zapis należy ujednolicić, i albo wprowadzić spójnik „i” pomiędzy praktykami, albo ujednolicić zapisy pkt.1 i 4 do 360 dni praktyki pływania w czasie lub po zakończeniu zatwierdzonego programu szkolenia.

W całym dokumencie należy dokonać ujednolicenia sytemu zapisów wymagań i uprawnień, zastosować odpowiednie spójniki ponieważ spójnik „albo” i „lub” nie są tożsame co do swojego charakteru, tak jak „i” oraz „a”. Całość treści powinna być zrozumiała dla adresata ustawy, czego nie zapewnia obecny układ i zapis dokumentu.

PROREKTOR
ds. Morskich
dr inż. kpt. ż. w. Arkadiusz Tomczak
profesor PM